

ÚLOHY POLICAJNÝCH ZLOŽIEK PRI PRESUNE FANÚŠIKOV ZO ŽELEZNIČNEJ STANICE NA FUTBALOVÉ ZÁPASY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

TASKS OF POLICE FORCES IN SLOVAK REPUBLIC DURING TRANSPORT OF FOOTBALL FANS FROM TRAIN STATION TO STADIUM

MICHAL SZATMÁRI

ABSTRACT: *Organizing sporting events for a particular football match carries a large number of security risks. One of these risks is moving football fans by train to the venue, which is the stadium. In public events of this size, it is important not only to safeguard public order, but also to protect people, not just fans of the two participating teams, but also passers-by, who could be threatened by riots when they encounter fans. Police forces have several departments and units that oversee and contribute with an active approach to increasing the security of this movement. They have a division of tasks and follow a safety plan. This post aims to divide the roles and activities of police forces.*

KEYWORDS: *Transport football fans. Police roles. Hard and low profile policing*

ÚVOD

V súčasnej dobe ktorej žijeme je organizovanie športových podujatí hlavne tých kapacitne a priestorovo väčších akými sú futbalové podujatia spojené s rôznymi bezpečnostnými rizikami. Môže totiž dôjsť okrem materiálnej aj k zdravotnej ujme osobe, ktorá je účastníkom podujatia alebo náhodnému okoloidúcemu bez jeho zavinenia či akejkolvek intervencie s možným páchatelom. Z uvedených dôvodov je potrebné dávať veľký dôraz z pohľadu bezpečnosti podujatia samotnému transportu, ale aj preprave fanúšikov na miesto konania. Zodpovednosť za nedostatočnú prípravu sa v tomto momente dá určiť medzi organizátormi podujatia, bezpečnostnými zložkami, Policajným zborom a inými zapojenými subjektmi.

V rámci platných zákonov SR závisí od rizikovosti podujatia respektíve aj rizikovosti účastníkov. Za akýchkoľvek podmienok má totiž organizátor jasne dané z platnej legislatívy, že musí komunikovať s obcou alebo mestom a spolupracovať s Policajným zborom (ďalej PZ) (Zákon č. 1/2014).

Pre pochopenie tohto komplexného problému je potrebné si uvedomiť, že štadión alebo hala v ktorej sa má športové stretnutie konať nemusí byť v pešej vzdialenosti od železničnej stanice. Pre tento článok, ale budem uvažovať o pešej vzdialenosti od železničnej stanice na futbalové stretnutia.

1. MINULOSŤ A POTREBNOSŤ PRIJATIA OPATRENÍ

Na otázku prečo vôbec riešiť túto problematiku zodpovedajú skúsenosti a skutky z minulosti. Pri organizovaní veľkých alebo medzinárodných športových podujatí existuje veľa nestabilných faktorov, ktoré pri organizovaní športových súťaží spôsobujú vysoké riziká. Na úspešné uskutočnenie športovej udalosti je potrebné dopredu predvídať nestabilné faktory, aby sa znížil vplyv a hrozba týchto faktorov (Zhang, 2019).

Európsky dohovor

Závažnosť a rozšírenie nežiaduceho fenoménu diváckeho násilia, ktoré začala najprv na futbalových podujatiach v Anglicku a postupne sa dostala aj do ďalších štátoch Európy v 70-tych a 80-tych rokoch 20. storočia boli dôvodom pre to, aby bol v roku 1985 na pôde Rady Európy (19. augusta 1985; Štrasburg) uzavretý Európsky dohovor CETS 120 o násilí a neviazanosti divákov na športových podujatiach a to hlavne na futbalových zápasoch. Členské štáty Rady Európy, ktoré pristúpili k dohovoru sa zaviazali spolupracovať a zainteresovať všetky subjekty na elimináciu diváckeho násilia.

Medzi tieto subjekty sa zaraďujú polícia, športové zväzy, štát, futbalové kluby, obce, cestovné kancelárie, prepravcovia, fanúšikovské kluby. Podľa zúčastnených subjektov platí, že jediná možnosť ako riešiť tento problém adekvátne, je riešiť ho spoločne, aby mohol napredovať rozvoj a kultúra športu.

Legislatíva o športových opatreniach v SR

Na Slovensku sa tiež prijali potrebné opatrenia napríklad pomocou legislatívy a to konkrétne hlavne zákonom č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon upravuje podmienky organizovania verejného športového podujatia, oprávnenia a povinnosti organizátora podujatia, činnosť, oprávnenia a povinnosti usporiadateľskej služby, úlohy obce a PZ, povinnosti a zákazy pre účastníka podujatia, podmienky na zaistenie bezpečnosti na podujatí, zodpovednosť a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom. Vo všeobecnosti má zákon hlavne zabezpečiť koordinovanosť a vzájomnú spoluprácu všetkých subjektov zúčastňujúcich sa na príprave, organizovaní aj na priebehu podujatia tak, aby sa naplnil základný účel podujatia bez sprievodných negatívnych javov spočívajúcich v nevhodnom konaní alebo správaní účastníkov podujatia (Strapáč 2016).

Publikácia o metodickom odporúčaní pre bezpečnostných manažérov futbalových klubov

Metodické odporúčanie má za cieľ zjednotenie postupov prípravy, riadenia, vykonávania a vyhodnocovania bezpečnostných opatrení podľa zákona č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov počas konania futbalových stretnutí v Slovenskej republike. Toto odporúčanie bolo vytvorené hlavne pre potreby bezpečnostných manažérov futbalových klubov (alebo hlavných usporiadateľov, pokiaľ bezpečnostný manažér nebol určený v zmysle zákona) (Kliment 2014).

V území Slovenskej republiky v 21. storočí rezonovali hlavne futbalové zápasy Spartaku Trnavy proti Slovanu Bratislava kde nešlo o výnimky stretoch medzi fanúšikmi a okrem majetkovej škody dochádzalo k ublíženiu na zdraví účastníkov aj bezpečnostných zložiek. Bývalý policajný riaditeľ v Trnave uviedol, že počas derby v roku 2008 muselo na bezpečnosť akcie dohliadať až 850 policajtov, 100 železničných policajtov, 30 príslušníkov mestskej polície a 210 členov poriadkovej služby organizátora, pričom išlo o jednu z najväčších akcií z pohľadu zúčastnených bezpečnostných zložiek pre športové podujatie v podmienkach SR.

Potrebnosť riešenia tohto problému dokazuje okrem iných skutočností i štúdia z futbalového prostredia zo Svetového poháru UEFA 2016. Išlo najmä o prezývaných „ultra“ priaznivcov. Sú v nej rozoberané psychické traumy, násilie, nespokojnosť a iné faktory účastníkov. Bolo evidovaných až 11 pacientov, ktorý potrebovali chirurgický zákrok v celkovej anestézii pričom až 3 z nich sa stali účastníkmi nehody nie na štadióne, ale pri transporte na štadión (Romanet 2019).

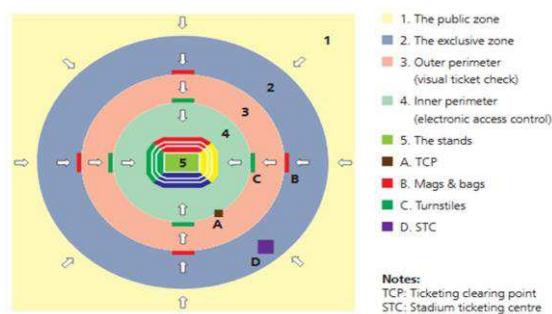
Príručka FIFA

Na základe predošlých skúseností bola vydaná príručka FIFA s podmienkami, ktoré musia splniť jednotlivé podujatia ak chcú vystupovať pod jej značkou alebo zapojiť sa do súťaží organizovaných FIFOU (Fifa 2014).

Niektoré z podmienok:

- dostatočné prirodzené svetlo,
- obsadenosť miest na štadióne,
- vstupné a výstupné body na štadióne.

Pokiaľ nie je dostatočné prirodzené svetlo (tvorené slnkom) musia byť osvetlené všetky body. To znamená nie len vo vnútornom, ale aj vo vonkajšom obvode štadiónu, všetky prístupy k miestam vstupu a výstupu na štadión, parkoviská, všetky trasy vedúce od zariadení verejnej dopravy smerom k štadiónu. Príslušníci polície alebo iných pohotovostných služieb nemôžu obsadiť miesta na štadióne, na ktoré by sa obvykle lístky vzťahovali. Vstupné a výstupné body na štadión a von z neho sú vždy obsadené personálom a zároveň skonštruované tak, aby uľahčovali prechod ľudí a vozidiel na štadión a okolo neho, berúc do úvahy špeciálne požiadavky na VIP hostí, hráčov, funkcionárov a požiadavky pohotovostných služieb. Štadióny používané počas podujatí FIFA sa delia na päť rôznych obvodov ako je zobrazené na Obrázku 1 presun fanúšikov sa týka hlavne verejnej zóny (public zone), ktorá je zároveň najrozsiahlejšia a najrizikovejšia (Fifa 2014).

Obrázok 1 Zóny podľa príručky FIFA (Fifa, 2014)

2. PRÍSTUPY POLICAJNÉHO ZBORU

Ako bolo spomenuté zodpovednosť o bezpečnosti podujatia sa delí medzi organizátormi podujatia, mestom a bezpečnostnými zložkami. Čo sa týka polície v posledných rokoch sa uplatňuje najmä nový prístup riešenia problémov pri hromadných akciách akými sú aj športové podujatia a to prístup low profile policing. Spočíva hlavne v neprovokujúcom monitoringu. Čo znamená výskyt polície na verejnosti v takom počte a výstroji, že jej prítomnosť nevzbudzuje negatívne emócie a aby nedeklarovala očakávanie stretu. Zatiaľ čo poriadkové jednotky sú mimo vizuálny kontakt s verejnosťou, ale na vhodnom mieste, čo sa týka možnosti zásahu (Straňanková 2013).

Opakom low profile policingu je hard profile policing, tento prístup už zo samotného prekladu evokuje nasadenie vybavených poriadkových jednotiek s kuklami, helmami, ťažkou výstrojom a potrebným príslušenstvom pre možnosť zásahu.

Pre lepšie vizuálne predstavenie ako vyzerajú v praxi prístupy policajných zložiek low profile policing a hard profile policing uvádzam Obrázok 2 a Obrázok 3.

Obrázok 2 Low profile policing (Bevin 2019)

Obrázok 3 Hard profile policing (Peeples 2019)

3. BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA Z POHLĎADU POLICAJNÉHO ZBORU

Jednou z úloh PZ SR je vyhodnocovanie rizikovosti športových podujatí a zabezpečenie primeraných bezpečnostných opatrení. Pokiaľ existuje predpoklad narušenia verejného poriadku a ohrozovania života, zdravia a majetku osôb, Okresné riaditeľstvo PZ vydá plán na vykonanie bezpečnostných opatrení v súvislosti s týmto športovým podujatím. Výnimka je v prípade extrémne rizikových alebo medzinárodných zápasov bezpečnostné opatrenia vtedy riadi Krajské riaditeľstvo PZ a nie Okresné riaditeľstvo PZ.

Vytvoreniu plánu bezpečnostných opatrení predchádza prvé zasadnutie štábu Krajského riaditeľstva PZ, ktoré sa uskutočňuje v budove Krajského riaditeľstva PZ. Tu sa stretnú Krajský riaditeľ PZ a Okresný riaditeľ PZ, riaditeľ Odboru poriadkovej polície, riaditeľ Odboru kriminálnej polície, riaditeľ dopravnej polície a riaditeľ železničnej polície, aby vyhodnotili rizikovosť zápasu. Na tomto zasadnutí sa rozdelia úlohy medzi riaditeľov obvodných oddelení. Za výstroj, výzbroj a včasný príchod vyčlenených príslušníkov PZ na určené miesto zodpovedajú funkcionári vysielajúcich útvarov PZ, resp. iní nimi poverení príslušníci PZ (Geršicová 2019).

4. POLICAJNÉ ZLOŽKY

Spotteri

Policajný špecialista na divácke násilie z radov kriminálnej polície inak nazývaný aj spotteri sa v civile pohybuje medzi fanúšikmi. Využívajú prístup low profile monitoring pričom ich hlavnou úlohou je monitoring rizikového správania a rizikových fanúšikov. Rizikových fanúšikov sprevádzajú pri futbalových zápasoch, ale ich činnosť má hlavne preventívny charakter. Preventívny charakter z toho dôvodu, že pomocou osobnej znalosti fanúšikov s nimi dokážu určité činnosti nielen vopred konzultovať a usmerňovať, ale tiež odhadnúť ich správanie a celý vývoj situácie. Ich ďalšou úlohou je spolupracovať s ostatnými zložkami polície a informovať ich o vývoji situácie nielen pri samotnej akcii, ale aj pri príprave celého bezpečnostného opatrenia (Baťková 2015).

Antikonfliktné tímy Policajného zboru

Pri hromadnom narušení verejného poriadku dochádza väčšinou zo strany PZ k nasadeniu poriadkových jednotiek PZ, ktoré vykonaním služobných zákrokov zasahujú do základných ľudských práv a slobôd osôb. Vo vyspelých európskych štátoch boli, ale z dôvodu zmiernenia napätia zriadené antikonfliktné tímy, ktoré pôsobia ako forma prevencie pred protiprávnym konaním. Slovenská republika sa rozhodla zriadiť antikonfliktný tím PZ v roku 2014. Hlavnou úlohou antikonfliktného tímu je zabrániť napätým a konfliktným konaniam ľudí zúčastnených na rôznych verejných podujatiach vrátane športových podujatí (Kaczor 2018). Využívajú sa hlavne keď sa očakáva útočná výmena názorov a postojov medzi účastníkmi.

Pomocou nadobudnutých praktických aj teoretických skúseností odbornými školeniami majú zabráňovať vzniku agresívnych prejavov na demonštráciách alebo športových podujatiach. V tomto tíme pôsobia policajti z rôznych odborov (Cigánik 2017). Problémom využitia týchto tímov resp. negatívnym javom je nadmerné požitie alkoholických či psychotropných látok zoskupených osôb, ktoré spôsobujú potom vyhrotené emócie, nebojnosť a stratu sebakontroly v správaní osôb vo vzťahu k PZ. O počte nasadených členov antikonfliktného tímu rozhoduje veliteľ bezpečnostného opatrenia po predchádzajúcom návrhu koordinátora krajského riaditeľstva PZ, ale väčšinou pracujú v malých skupinách o 5 až 6 členov (Kaczor 2018).

Činnosť a úlohy členov antikonfliktných tímov:

- členovia antikonfliktných tímov pôsobia v civilnom odevu a reflexnej veste (Obrázok 4),
- členovia antikonfliktných tímov nezasahujú silou,
- členovia antikonfliktných tímov sa snažia komunikovať neprávnickým jazykom,
- členovia antikonfliktných tímov prostredníctvom konštruktívnej komunikácie predchádzajú agresívnemu konaniu,
- na efektívnu komunikáciu a efektívne zvládnutie davu členovia antikonfliktných tímov starostlivo vyberajú klientov na svoje preventívne pôsobenie,
- s vybranými klientmi z davu efektívne komunikujú tak, aby títo klienti pozitívne vyplývali na správanie zúčastnených osôb (Oznámenie Ministerstva vnútra 2014).

Obrázok 4 Označenie člena antikonefликтного тима (Oznámenie Ministerstva vnútra 2014)

Antikonefликтный тим využíva podobne ako spotteri policajný prístup low profile policing.

Poriadková polícia Policajného zboru

Útvary poriadkovej polície Policajného zboru sú zriadené na úrovni prezídia Policajného zboru, krajských riaditeľstiev Policajného zboru a okresných riaditeľstiev Policajného zboru. Pričom pre futbalové zápasy označené ako rizikové využíva krajské riaditeľstvo PZ odbor poriadkovej polície a pod ním spadajúci pohotovostný policajný útvar aj pohotovostnú motorizovanú jednotku. V rámci zaistenia bezpečnosti počas transportu fanúšikov plní Poriadková polícia okrem iných úloh vymedzených v zákone č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov hlavne úlohy:

- spolupôsobnosti pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku,
- spolupôsobnosti pri zabezpečovaní verejného poriadku a ak bol porušený, robí opatrenia na jeho obnovenie,
- spolupôsobnosti pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky (Zákone č. 171/1993).

Príslušníci hliadok Odboru poriadkovej polície v uniformách monitorujú celé mesto a podávajú správy na operačné stredisko PZ. Medzi prvé opatrenia patrí oddelenie verejného priestoru zátarasami (Obrázok 5), aby nedošlo ku kontaktu fanúšikov s okoloidúcimi, prípadne ku kontaktu fanúšikov medzi sebou. Príslušníci poriadkovej polície zabezpečujú verejný poriadok v okolí štadiónu väčšinou už približne 2 až 3 hodiny pred zápasom.

Obrázok 5 Oddelenie zábrankami (profutbal.sk 2018)

Poriadková polícia pri svojej činnosti a úlohách využíva skoro vo väčšine prípadov prístup hard profile monitoring a to z toho dôvodu, že má nabuďiť "rešpekt" problémovým alebo rizikovým fanúšikom. Napriek snahe potlačenia konfliktných situácií medzi PZ a fanúškmi pomocou low profile monitoringu je potrebné si uvedomiť, že stále sa hlavne vo veľkých futbalových fankluboch nachádzajú jedinci čo neakceptujú bezpečnostné opatrenia. Títo jedinci vyhľadávajú možnosti ako vyprovokovať buď členov PZ alebo fanúšikov z konkurenčného klubu a strhnúť do toho aj masu pôvodne nezainteresovaných osôb. Pri takýchto situáciách je nutná čo najrýchlejšia a v medziach zákona adekvátna reakcia v podobe služobných zákrokov alebo obmedzenia osobnej slobody príslušníkmi poriadkovej polície (Kočan 2013).

Železničná polícia

Patrí od roku 2011 pod Prezídium PZ SR. Na väčšie zápasy býva často fanklubom objednaný špeciálny vlakový spoj, pričom Železničná polícia má ako hlavnú úlohu sprevádzať týchto fanúšikov počas celej jazdy vlakom až ku vstupu na železničnú stanicu a nemenej dôležité je aby kontrolovala či do vlaku nastúpia naozaj iba fanúšikovia. Iná situácia je, ale ak cestujú fanúšikovia bežným pravidelným vlakovým spojom. V tomto prípade sa snaží vyselektovať fanúšikov od bežných cestujúcich najvhodnejšie tým, že fanúšikovia sa budú presúvať iba v určitých vagónoch v sprievode polície. Po sprievode do cieľovej stanice vo väčšine prípadov (v špeciálnych prípadoch však môžu byť požiadaní konkrétnym mestom alebo útvarom, aby daných fanúšikov odprevadili až na štadión) prenechá fanúšikov príslušníkom zásahovej skupiny štátnej polície a podľa rizikovosti podujatia aj ťažkooodencom. V ich sprievode sú fanúšikovia sprevádzaní na futbalový štadión pešo v taktickom „balíku“ (Obrázok 6), aby sa predišlo napádaniu osôb. Tento balík je uzavretý, nikto nemôže do neho vstúpiť ani z neho vystúpiť. Príslušníci zásahovej skupiny kráčajú po obvode balíka a v prípade potreby rozháňajú dav (Geršicová 2019).

Obrázok 6 Použitie taktického balíka sprievodu fanúšikov (Malík 2009)

Železničná polícia využíva prístup hard profile monitoringu z toho dôvodu, že už pri svojom výcviku trénujú napríklad rozdelenie alebo vytlačenie davu fanúšikov, zaistenie páchatela alebo vyselektovanie problémových "lídrov" chuligánskych skupín. V prípade, že si fanklub nezakúpil samostatné vlakové spojenie musia zasahovať aktívne do rozdelenia vozňov a umiestnení fanúšikov v čo najbezpečnejšej variante od nezainteresovaných osôb cestujúcich tým istým spojom.

5. ÚLOHA BEZPEČNOSTNÉHO MANAŽÉRA A SPOLUPRÁCE S PZ

Bezpečnostný manažér je odborne spôsobilý usporiadateľ, ktorého organizátor podujatia určil, aby organizoval a riadil činnosť usporiadateľskej služby, pripravoval, riadil, vykonával a vyhodnocoval bezpečnostné opatrenia na mieste konania podujatia. Môže ním byť fyzická osoba, ktorá spĺňa zákonné podmienky a má odbornú spôsobilosť na výkon činnosti bezpečnostného manažéra. Jeho hlavnou úlohou je operatívne určovať bezpečnostné opatrenia a koordinovať ich výkon a podľa potreby zabezpečuje súčinnosť usporiadateľskej služby s Policajným zborom a obecnou políciou (Zákon č. 1/2014).

PZ môže na základe písomnej dohody s organizátorom športového podujatia poskytovať súčinnosť pri plnení úloh usporiadateľskej služby, ak ide o rizikové podujatie, podujatie s osobitným režimom alebo medzinárodné podujatie. Táto dohoda obsahuje určité zásady akými je okrem iných aj spolupráca PZ s bezpečnostným manažérom. Tým sa rozumie podľa potreby napríklad súčinnosť usporiadateľskej služby s PZ (Zákon č. 1/2014).

Bezpečnostný manažér v tejto spolupráci môže mať v dohode prikázané zabezpečiť bezchybné a efektívne komunikačné a informačné prepojenie s PZ za účelom zabezpečenia bezpečnostných opatrení a koordináciu ich výkonu. V súčinnosti s PZ tiež priamo na mieste konania identifikuje a vyhodnocuje bezpečnostné riziká a nastavuje efektívne bezpečnostné opatrenia. Mal by v tejto dohode zabezpečiť i postup odovzdávania osôb, ktoré budú podozrivé zo spáchania priestupku alebo trestného činu.

Posledné obdobie je takmer pravidlom, že bezpečnostný manažér vypracuje pre organizátora organizačný poriadok. V organizačnom poriadku sa nachádzajú všetky náležitosti k zabezpečeniu, ktoré súvisia s organizovaním podujatia, zabezpečením a výkonom činnosti usporiadateľskej služby, bezpečnostné opatrenia a opatrenia na ochranu bezpečnosti, zdravia, mravnosti, majetku a životného prostredia v priebehu podujatia a v súvislosti s ním. V organizačnom poriadku sa nachádza aj súčinnosť PZ a bezpečnostného manažéra pri premiestňovaní účastníkov podujatia z miesta ich odchodu na miesto konania podujatia a to tým spôsobom, aby neumožnili rizikovým účastníkom podujatia účasť na podujatí ani ich prítomnosť v okolí miesta konania podujatia, najmä ak svojim správaním alebo konaním narušujú verejný poriadok, ohrozujú bezpečnosť, zdravie, majetok alebo životné prostredie.

ZÁVER

Presun fanúšikov zo železničných staníc na konanie športových podujatí je problémovým z viacerých dôvodov. Môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu verejného alebo cudzieho súkromného majetku, môže dôjsť k ublíženiu na zdraví či dokonca až k usmrteniu osoby. Pre riešenie rizikových fanúšikov a zápasov sa prijali bezpečnostné štandardy v podobe zákonov, dohôd, alebo metodických odporúčaní. Na štadiónoch, no hlavne mimo neho vo verejnej zóne z tohto dôvodu poklesla možnosť stretu konkurenčných fanklubov. Napriek prijatým opatreniam, ale netreba zabúdať na minulosť a pomocou skúseností, vzájomnej spolupráci a komunikácie jednotlivých oddelení a zložiek PZ dbať neustále na bezpečný presun fanúšikov od začiatočného bodu od miesta vo vlaku až po ten cieľový čo je štadión. Tento článok mal ako hlavný cieľ zhodnotiť a zhrnúť úlohy niektorých oddelení PZ, opísať dve známe prístupy PZ k davu ľudí a určiť aký prístup jednotlivá policajná zložka počas presunu fanúšikov používa. V závere ešte poukazuje význam bezpečnostného manažéra, ktorý spolupracuje s jednotlivými subjektami zaisťujúcimi bezpečnosť podujatia medzi, ktoré bezpochyby patrí PZ.

LITERATÚRA

- Baťková L. (2015). Divácké násilí v České republice: Statistika a trendy. Ochrana & Bezpečnost –2015, ročník IV., č. 2(léto), http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2015_B/2015_B_01_batkova.pdf
- Bevin, E. (2019, April 27). Launceston crime wave means more 'boots on the ground' needed, says Police Union. ABC NEWS. <https://www.abc.net.au/news/2019-04-27/as-crime-in-launceston-surges,-publics-faith-in-police-drops/11050398>
- Cigánik, L., Löffler, B., (2017). Poriadkové jednotky a antikonfliktné tímy Policajného zboru. Bratislava: APZ, 2017. ISBN 978-80-8054-716-5
- Fédération Internationale de Football Association. (2014). FIFA Stadium Safety and Security Regulations. https://resources.fifa.com/mm/document/tournament/competition/51/53/98/safetyregulations_e.pdf
- Geršicová, R. (2019). Futbalové chuligánství v Trnave. [Bachelor thesis, Masaryk University]. https://is.muni.cz/th/kw62c/BP_Gersicova_Romana.pdf. https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/100248/STR0042_FBI_B3908_3908R005_2013.pdf?sequence=1&isAllowed=n
- Kaczor, S. (2018). Úlohy antikonfliktních týmů v procese eliminácie hromadných narušení veřejného poriadku. <http://82.119.102.197:8080/webisnt/fulltext/clanky/PTaP2018-2/KACZOR%20%20-%20%20%20antikonfliktn%C3%BDch%20t%C3%ADmov%20v%20procesu%20elimin%C3%A1cie%20hromadn%C3%BDch%20naru%C5%A1en%C3%AD%20verejn%C3%A9ho%20poriadku.pdf>
- KLIMENT, J. a kolektiv. (2014, December 17). Metodické odporúčanie pre bezpečnostných manažérov futbalových klubov
- Kočan, Š., LÖFFLER, B., ZÁMEK, D., (2013). Poriadková polícia. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk ISBN 978-80-7380-462-6
- Malík, D. (2009, November 10). Pochod poľských fanúšikov na Letnú. Retrieved January 16, 2020, from https://www.google.com/search?q=tazkoodenci+sprevadzaju+fanusikov&tbm=isch&ved=2ahUKEwj9vGGxajAHUYNxoKHSFIaV8Q2-cCegQIABAA&oeq=tazkoodenci+sprevadzaju+fanusik&gs_l=img.3...96802.96802..96841...0.0..0.0.....0....1..gws-wiz-img.50Kj3qtvJhc&ei=XFYxXv2gPJuaKHkifgP&bih=613&biw=1366&client=firefox-b-ab#imgsrc=Kb_28pVGValeqM
- Oznámenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 113/2014 o schválení Pilotného projektu antikonfliktných tímov Policajného zboru
- Straňanková, A. (2013). Zaisťovanie bezpečnosti pri športových akciách. [Bachelor thesis, Technical University of Ostrava]. https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/100248/STR0042_FBI_B3908_3908R005_2013.pdf?sequence=1&isAllowed=n
- Spartak Trnava (2018, April 27) Derby Slovana so Spartakom budú sprevádzať zvýšené bezpečnostné opatrenia.

Retrieved October 17, 2019, from <https://profutbal.sk/clanok/226097-derby-slovana-so-spartakom-budu-sprevadzat-zvysene-bezpecnostne-opatrenia>

Peeples, L. (2019, September 5). What the Data Say about Police Shootings. Scientific American <https://www.scientificamerican.com/article/what-the-data-say-about-police-shootings/>

ROMANET, I. a kolektiv. (2019). Hooliganism and maxillofacial trauma: The surgeon should be warned, J Stomatol Oral Maxillofac Surg. Apr; 120(2):106-109. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/30641281>

Strapáč, P., Tomáš, Š., (2016). Zákon o organizovaní verejných športových podujatí Komentár. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-8168-474-6

Zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov

Zhang, H., Li, Y., Zhang, H., (2019). Risk early warning safety model for sports events based on back propagation neural network machine learning. Dostupné na: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85066157402&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&st1=safety+in+sport+events&st2=&sid=e0f89b30c4fd70061d0d5bddb514fd4e&sot=b&sdt=b&sl=37&s=TITL E-ABS-KEY%28safety+in+sport+events%29&relpos=7&citeCnt=2&searchTerm=#corrAuthorFooter>

Michal Szatmári, Ing.,

Katedra technických vied a informatiky, Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Žilinská univerzita v Žiline

1. mája 32, Žilina 01026, Slovensko

e-mail: michal.szatmari@fbi.uniza.sk
